

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний педагогічний університет
імені А.С.Макаренка

Кафедра педагогіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор НН Інституту педагогіки і
психології

_____ С.М.Кондратюк
« ____ » _____ 2018 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЕДАГОГІКА

Перший (бакалаврський) рівень

Галузь знань: 01 Освіта,

Спеціальність: 014 Середня освіта (Українська мова і література)

Освітньо-професійна програма: Середня освіта (Українська мова і література.
Англійська мова)

Мова навчання: українська

Погоджено науково-методичною комісією НН
Інституту педагогіки і психології

« ____ » _____ 2018 р.

Голова

канд. психол. наук.

доцент _____ Т.Б. Тарасова

Суми – 2018

Розробник:

Чернякова Жанна Юріївна – канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри педагогіки.

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри педагогіки

Протокол № ____ від «____» _____ 2018 р.

Завідувач кафедри

Сбруєва А.А. доктор пед. наук, професор _____

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни						
		денна форма навчання						
Кількість кредитів — 8	(Вказати освітній ступінь) Бакалавр	Обов'язкова						
		Рік підготовки:						
2-й, 3-й								
Семестр								
3-й		4-й		5-й		6-й		
Лекції								
16 год.		16 год.		16 год.		12 год.		
Практичні, семінарські								
22 год.		24 год.		14 год.		14 год.		
Лабораторні								
год.		год.		год.		год.		
Самостійна робота								
58 год.		58 год.		28 год.		34 год.		
Консультації:								
2 год.		2 год.		2 год.		2 год.		
Вид контролю: 4 сем. – екзамен, 5 сем. – залік 6 сем. – залік								
Загальна кількість годин - 300								

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета – сформувати у студентів здатність аналізувати основні категорії виховання, навчання та розвитку, володіти науковими основами організації педагогічної діяльності в контексті Закону України «Про освіту» та Концепції Нової української школи, основами школознавства та сформувати в майбутніх учителів цілісну систему історико-педагогічних знань, уміння мислити педагогічними категоріями, аналізувати, зіставляти теоретичні погляди, педагогічні процеси та явища.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовою є міжпредметні зв'язки з наступними дисциплінами:

- З **філософією**, яка забезпечує загальнонауковою методологією наукового пізнання;
- З **психологією**, що має спільність об'єктів вивчення, індивідуальних і вікових особливостей дітей різного віку, опанування методиками вивчення особистості, колективу, особливостей формування Я-концепції, мотивації діяльності та ін.;
- З **анатомією та фізіологією**, що забезпечує розуміння морфологічних та фізіологічних особливостей кожного вікового періоду;
- З **естетикою**, що забезпечує формування всебічно розвиненої особистості;
- З **соціологією**, методи і результати досліджень якої використовує педагогіка;
- З **історією**, що забезпечує формування знань студентів про зміни та особливості навчально-виховних систем в різні історичні епохи.

3. Результати навчання за дисципліною

	Програмні результати навчання ОПП	Знати / Вміти
ПРЗ – 2	Знання та усвідомлення принципів, форм, сучасних методів, методичних прийомів навчання предмета в закладах загальної середньої освіти	Знає принципи, форми, наукових основ його організації, закономірностей, принципів, цілей, завдань, методів, організаційних форм, педагогічної діагностики навчальних досягнень учнів у навчанні української мови та літератури в закладах загальної середньої освіти.

ПРЗ – 3	Знання та усвідомлення особливостей навчання різних груп учнів, застосування диференціації навчання, організація освітнього процесу з урахуванням особливих потреб учнів	Знає особливості навчання а організації освітнього процесу учнів у малих та великих групах, учнів з особливими потребами з урахуванням індивідуальних можливостей кожного учня (побудова різнорівневих завдань, вибір методів і форм їх вирішення)
ПРЗ – 4	Знання та усвідомлення сучасних філологічних і дидактичних засад навчання української мови та літератури, особливостей використання мовних одиниць у певному контексті	Знає сучасні дидактичні засади (закономірності, принципи, педагогічні ідеї, концепції та теорії) навчання української мови та літератури в закладах середньої освіти; знає особливості використання сучасних мовних одиниць у контексті професійного спрямування
ПРЗ – 6	Знання, усвідомлення та здатність реалізовувати теоретичні й методичні засади навчання української мови та літератури в базовій середній школі	Знає особливості реалізації теоретичних та методичних засад дистанційного, евристичного. Диференційованого навчання української мови та літератури в базовій середній школі
ПРУ - 1	Уміння оперувати базовими категоріями та поняттями спеціальності	Вміє оперувати базовими категоріями (навчання, виховання, розвиток, освіта) та поняттями при розв'язанні педагогічних задач, що стосуються навчання і виховання учнів, формуванні їх наукового світогляду.
ПРУ - 2	Уміння застосування сучасних освітніх технологій та методик формування предметних компетентностей учнів і здійснення самоаналізу ефективності уроку	Вміє використовувати сучасні освітні технології проектного, проблемного, особистісно орієнтованого навчання для формування предметних компетентностей учнів; Вміє самостійно здійснювати аналіз проведеного уроку з урахуванням застосованих сучасних освітніх технологій
ПРУ-3	Володіння формами та методами виховання учнів на уроках і в позакласній роботі, уміння відстежувати динаміку особистісного розвитку дитини	Вміє використовувати інноваційні методи та форми виховання учнівської молоді на уроках української мови та літератури та у позакласній роботі при проведенні виховних заходів, бесід,

		<p>дискусій, диспутів тощо.</p> <p>Вміє використовувати різні методики для відстеження особистісного розвитку учнів</p>
ПРУ - 4	<p>Уміння проектувати психологічно безпечне й комфортне освітнє середовище, ефективно працювати автономно та в команді, організувати співпрацю учнів та комунікацію з їхніми батьками</p>	<p>Вміє спланувати психологічно безпечне й комфортне освітнє середовище учнівського колективу;</p> <p>Вміє підготувати необхідні матеріали для ефективної самостійної роботи та роботи в колективі;</p> <p>Вміє реалізувати принципи взаємодії в команді (комунікації) та взаємодії з батьками</p>
ПРК - 2	<p>Володіння основами професійної культури, здатність створювати, редагувати тексти професійного змісту державною мовою</p>	<p>Вміє реалізувати принципи професійної культури (відносини у колективі, взаємодія з учнями, розвиток індивідуальних професійно значущих здібностей тощо);</p> <p>Вміє створювати, редагувати тексти професійного змісту (наукові статті, виступи, листи тощо) державною мовою</p>
ПРА - 1	<p>Усвідомлення соціальної значущості майбутньої професії, сформованість мотивації до здійснення професійної діяльності</p>	<p>Вміє знаходити, визначати місце у професійній діяльності, усвідомлювати власні інтереси, здібності для оптимального виконання професійних обов'язків у процесі вирішення педагогічних ситуацій</p>
ПРА - 2	<p>Відповідальне ставлення до забезпечення охорони життя і здоров'я учнів у навчально-виховному процесі та позаурочній діяльності</p>	<p>Вміє реалізувати різноманітні підходи до збереження здоров'я та життя учнів (проведення бесід, майстер-класів, тренінгів) у навчально-виховному процесі та у позаурочній діяльності</p>
ПРА - 3	<p>Уміння навчатися впродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набути під час навчання кваліфікацію</p>	<p>Вміє реалізувати загальнонавчальні вміння (пошуку інформації, аналізу, синтезу, узагальнення, конкретизація, абстрагування, моделювання, висновки тощо), які забезпечують здатність до навчання упродовж життя і вдосконалення з високим рівнем автономності набутої під час навчання кваліфікації.</p>

Поточний контроль												
2	4	4	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
Контроль самостійної роботи												
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	

Поточний контроль												Ра зо м	Су ма	Підсум ковий (екз.)	Зага льн а сум а
РОЗДІЛ 3						РОЗДІЛ 4									
Т 3. 1	Т 3.2	Т 3.3	Т 3.4	Т 3.5	Т 3.6	Т 3.7	Т 3.8	Т 3.9	Т 4.1	Т 4.2	Т 4.3	38			
Поточний контроль															
2	2	2	3	2	2	3	2	2	2	2	2				
Контроль самостійної роботи															
1	1	1	1	1	1	1	1	2	1		1				

Т 1.1, Т 1.2 ... Т 2.4 – теми розділів

Розподіл балів (залік)

Поточний контроль														Ра зо м	Су ма
РОЗДІЛ 5															
РОЗДІЛ 1				РОЗДІЛ 2				РОЗДІЛ 3							
Т 5.1	Т5. 2	Т 5.3	Т5. 4	Т 5. 5	Т5. 6	Т 5.7	Т 5.8	Т 5.9	Т 5.10	Т 5.11	Т 5.12	Т 5.13	60	100	
Поточний контроль															
5	5	5	5	5	5	6	4	4	4	4	4	5			
Контроль самостійної роботи															
3	3	3	4	4	4	3	2	2	2	3	3	3			

Т1, Т2 ... Т 9 – теми розділів

Розподіл балів (залік)

Поточний контроль												Ра зо м	Су ма
РОЗДІЛ 6													

T 6.1	T 6.2	T 6.3	T 6.4	T 6.5	T 6.6			100
Поточний контроль							48	100
8	8	8	8	8	8			
Контроль самостійної роботи							52	
7	8	7	7	8	7	4		
14	14	14	14	14	14		100	

T1, T2 ... T 9 – теми розділів

Шкала оцінювання: національна та ECTS (екзамен)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики	
90 – 100	A	відмінно	
82 - 89	B	добре	
74 - 81	C		
64 - 73	D		
60 - 63	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Шкала оцінювання: національна та ECTS (залік)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 - 89	B	добре	
74 - 81	C		
64 - 73	D		
60 - 63	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано з можливістю повторного складання

1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
--------	----------	--	--

Шкала оцінювання: національна та ECTS

(залік)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 - 89	B	добре	
74 - 81	C		
64 - 73	D	задовільно	
60 - 63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами діагностики є екзамен, залік, навчальний проект, тести, задачі.

6. Програма навчальної дисципліни

Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Загальні основи педагогіки

Тема 1. Педагогіка в системі наук про людину.

Тема 2. Методологія і методи науково-педагогічного дослідження.

Тема 3. Розвиток, соціалізація і виховання особистості.

Тема 4. Педагогічний процес як система і цілісне явище. Закономірності і принципи педагогічного процесу.

Розділ II. Теорія освіти і навчання (дидактика)

Тема 1. Актуальні завдання сучасної дидактики.

Тема 2. Навчання в цілісному педагогічному процесі.

Тема 3. Зміст освіти як фундамент базової культури особистості.

Тема 4. Методи та засоби навчання.

Тема 5. Форми організації навчання.

Тема 6. Урок як основна форма організації навчання.

Тема 7. Педагогічна діагностика результатів навчально-пізнавальної діяльності.

Тема 8. Поетапне створення індивідуального освітнього проекту.

Розділ III. Теорія виховання

Тема 1. Виховання в цілісному педагогічному процесі. Зміст виховання. Тема 2. Основи громадянського виховання.

Тема 3. Загальні методи виховання.

Тема 4. Організаційні форми виховної роботи.

Тема 5. Педагогічні основи розвитку виховного потенціалу колективу.

Тема 6. Педагогічні основи діяльності класного керівника.

Тема 7. Педагогічне керівництво самовихованням учнівської молоді.

Тема 8. Місце і роль сім'ї у вихованні. Суспільні інститути виховання

Тема 9. Виховна робота з педагогічно занедбанними дітьми.

Розділ IV. Основи школознавства

Тема 1. Організаційні основи управління вітчизняною школою. Методична робота в школі.

Тема 2. Поняття про педагогічні інновації і передовий педагогічний досвід. Вивчення і узагальнення передового педагогічного досвіду. Інноваційні освітні технології: суть, провідні завдання, роль у навчально-виховному процесі.

Тема 3. Інноваційні освітні технології: суть, провідні завдання, роль у навчально-виховному процесі

Розділ V. Історія зарубіжної та вітчизняної шкіл та педагогіки

Тема 1. Освіта та виховання з найдавніших часів до XVII ст.

Тема 2. Педагогічні системи представників епохи Просвітництва Ж.-Ж. Руссо та Дж. Локка.

Тема 3. Ідеї розвивального навчання в західноєвропейській педагогіці XVIII – XIX століть.

Тема 4. Розвиток виховання та освіти на території України з найдавніших часів до к. XVII – поч. XVIII ст.

Тема 5. Українське шкільництво та педагогічна думка у XVIII ст.

Тема 6. Розвиток шкільництва та поширення ідеї народності в педагогічній думці України (XIX – поч. XX ст.).

Тема 7. Педагогічні системи видатних українських педагогів ХХ ст.:
А. С. Макаренка, В. О. Сухомлинського.

Розділ VI. Порівняльна педагогіка

Тема 1. Порівняльна педагогіка як наука. Провідні чинники розвитку освіти в сучасних умовах.

Тема 2. Сучасний стан і перспективи розвитку освіти в провідних розвинених країнах і в Україні.

Тема 3. Загальні тенденції структурного реформування освітніх систем у провідних розвинених країнах і в Україні.

Тема 4. Основні підходи до вирішення завдань підвищення ефективності навчального процесу.

Тема 5. Шляхи диференціації та стандартизації освіти в провідних розвинених країнах і в Україні.

Тема 6. Сучасний стан і перспективи розвитку педагогічної освіти в провідних розвинених країнах і в Україні.

Тема 7. Загальні тенденції розвитку спеціальної освіти в провідних розвинених країнах і в Україні.

Тема 8. Особливості соціалізації особистості в сучасній школі.

7. Структура навчальної дисципліни (денна форма навчання)

Назви розділів і тем	Кількість годин				
	всього	Із них			
		лекції	практики	консультації	самостійна робота
Розділ I. Загальні основи педагогіки					
Тема 1. Педагогіка в системі наук про людину	8	2	2		4
Тема 2. Методологія і методи науково-педагогічного дослідження	8	2	2		4
Тема 3. Розвиток, соціалізація і виховання особистості	8	2	2		4
Тема 4. Педагогічний процес як система і цілісне явище. Закономірності і принципи педагогічного процесу	8	2	2		4
Розділ II. Теорія освіти і навчання					
Тема 1. Актуальні завдання сучасної дидактики	6		2		4
Тема 2. Навчання в цілісному педагогічному процесі	8	2	2		4
Тема 3. Зміст освіти як фундамент базової культури особистості	8	2	2		4

Тема 4. Методи та засоби навчання	8	2	2		4
Тема 5. Форми організації навчання	9	1	2	2	4
Тема 6. Урок як основна форма організації навчання	8	2	2		4
Тема 7. Педагогічна діагностика результатів навчально-пізнавальної діяльності	6	2			4
Тема 8. Поетапне створення індивідуального освітнього проекту	13	1	2		10
Розділ III. Теорія виховання					
Тема 1. Виховання в цілісному педагогічному процесі. Зміст виховання	8	2	2		4
Тема 2. Основи громадянського виховання	6		2		4
Тема 3. Загальні методи виховання	8	2	2		4
Тема 4. Організаційні форми виховної роботи	8	2	2		4
Тема 5. Педагогічні основи розвитку виховного потенціалу колективу	8	2	2		4
Тема 6. Педагогічні основи діяльності класного керівника	8	2	2		4
Тема 7. Педагогічне керівництво самовихованням учнівської молоді	6		2		4
Тема 8. Місце і роль сім'ї у вихованні. Суспільні інститути виховання	6		2		4
Тема 9. Виховна робота з педагогічно занедбанними дітьми	8		2		6
Розділ IV. Основи школознавства					
Тема 1. Організаційні основи управління вітчизняною школою. Методична робота в школі	8	2	2		4
Тема 2. Поняття про педагогічні інновації і передовий педагогічний досвід. Вивчення і узагальнення передового педагогічного досвіду. Інноваційні освітні технології: суть, провідні завдання, роль у навчально-виховному процесі.	4	2	2		
Тема 3. Інноваційні освітні технології: суть, провідні завдання, роль у навчально-виховному процесі	6		2		4

Розділ V. Історія зарубіжної та вітчизняної шкіл та педагогіки

Тема 1. Освіта та виховання з найдавніших часів до XVII ст.	8	2	2		4
Тема 2. Педагогічні системи представників епохи Просвітництва Ж.-Ж. Руссо та Дж. Локка.	8	2	2		4
Тема 3. Ідеї розвивального навчання в західноєвропейській педагогіці XVIII – XIX століть	8	2	2		4
Тема 4. Розвиток виховання та освіти на території України з найдавніших часів до к. XVII – поч. XVIII ст.	8	2	2		4
Тема 5. Українське шкільництво та педагогічна думка у XVIII ст.	8	2	2		4
Тема 6. Розвиток шкільництва та поширення ідеї народності в педагогічній думці України (XIX – поч. XX ст.).	10	2	2	2	4
Тема 7. Педагогічні системи видатних українських педагогів XX ст.: А. С. Макаренка, В. О. Сухомлинського.	8	2	2		4

Розділ VI. Порівняльна педагогіка

Тема 1. Порівняльна педагогіка як наука. Провідні чинники розвитку освіти в сучасних умовах	6	2			4
Тема 2. Сучасний стан і перспективи розвитку освіти в провідних розвинених країнах і в Україні	7	2			5
Тема 3. Загальні тенденції структурного реформування освітніх систем у провідних розвинених країнах і в Україні	9	4			5
Тема 4. Основні підходи до вирішення завдань підвищення ефективності навчального процесу	8	2	1		5
Тема 5. Шляхи диференціації та стандартизації освіти в провідних розвинених країнах і в Україні	8	2	1		5
Тема 6. Сучасний стан і перспективи розвитку педагогічної освіти в провідних розвинених країнах і в Україні	9	2	2		5

Тема 7. Загальні тенденції розвитку спеціальної освіти в провідних розвинених країнах і в Україні	8	2	2	2	2
Тема 8. Особливості соціалізації особистості в сучасній школі	5	2			3
Екзамен					
Залік					
Усього годин	300	60	74	8	166

8. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема: Педагогіка в системі наук про людину	2	-
2	Тема: Методологія і методи науково-педагогічного дослідження	2	-
3	Тема: Розвиток, соціалізація і виховання особистості	2	-
4	Тема: Педагогічний процес як система і цілісне явище. Закономірності і принципи педагогічного процесу	2	-
5	Тема: Актуальні завдання сучасної дидактики	2	-
6	Тема : Навчання в цілісному педагогічному процесі	2	-
7	Тема: Зміст освіти як фундамент базової культури особистості	2	-
8	Тема: Методи та засоби навчання	2	-
9	Тема: Форми організації навчання	2	-
10	Тема: Урок як основна форма організації навчання	2	-
11	Тема: Поетапне створення індивідуального освітнього проекту	2	-
12	Тема: Виховання в цілісному педагогічному процесі. Зміст виховання	2	-
13	Тема: Основи громадянського виховання	2	-
14	Тема: Загальні методи виховання	2	-
15	Тема: Організаційні форми виховної роботи	2	-
16	Тема: Педагогічні основи розвитку виховного потенціалу колективу	2	-
17	Тема: Педагогічні основи діяльності класного керівника	2	-
18	Тема: Педагогічне керівництво самовихованням учнівської молоді	2	-

19	Тема: Місце і роль сім'ї у вихованні. Суспільні інститути виховання	2	-
20	Тема: Виховна робота з педагогічно занедбаними дітьми	2	-
21	Тема : Організаційні основи управління вітчизняною школою. Методична робота в школі	2	-
22	Тема : Поняття про педагогічні інновації і передовий педагогічний досвід. Вивчення і узагальнення передового педагогічного досвіду. Інноваційні освітні технології: суть, провідні завдання, роль у навчально-виховному процесі.	2	-
23	Тема: Інноваційні освітні технології: суть, провідні завдання, роль у навчально-виховному процесі	2	-
24	Тема: Освіта та виховання з найдавніших часів до XVII ст.	2	-
25	Тема: Педагогічні системи представників епохи Просвітництва Ж.-Ж. Руссо та Дж. Локка.	2	-
26	Тема: Ідеї розвивального навчання в західноєвропейській педагогіці XVIII – XIX століть	2	-
27	Тема: Розвиток виховання та освіти на території України з найдавніших часів до к. XVII – поч. XVIII ст.	2	-
28	Тема: Українське шкільництво та педагогічна думка у XVIII ст.	2	-
29	Тема: Розвиток шкільництва та поширення ідеї народності в педагогічній думці України (XIX – поч. XX ст.).	2	-
30	Тема: Педагогічні системи видатних українських педагогів XX ст.: А. С. Макаренка, В. О.Сухомлинського.	2	-
	Усього годин	60	-

8. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Антологія просвітницької думки членів Попівської академії / Упорядник та автор вступних статей Скоробагатська О. І. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2006. 382 с.

2. Артемова Л.В. Історія педагогіки України. – К.: Либідь, 2006. – 424 с.
3. Багалій Д. Український мандрований філософ Григорій Сковорода. К., 1992. 472 с.
4. Березівська Л. Д. Реформування шкільної освіти в Україні у ХХ столітті: монографія. К.: Богданова А.М., 2008. 406 с.
5. Бондар В. Дидактика. – К.: Либідь, 2005. – 264 с.
6. Бондар Л. В. О. Сухомлинський: піклування про здоров'я і духовне життя школярів. Рідна школа. 2012. № 6. С. 33-36.
7. Бондар Л. Методологічна основа гуманістичних ідей духовності в педагогічній спадщині В. О. Сухомлинського. Рідна школа. 2006. № 9. С. 11 – 13.
8. Бондар Л. С. Громадянське виховання школярів у педагогічній спадщині В. О. Сухомлинського. Педагогіка і психологія. 2007. № 3. С. 5 – 10.
9. Боцаренко Г. Реальні училища Київського навчального округу. Рідна школа. 2006. № 11. С. 29 – 30.
10. Булашев Г. Український народ у своїх легендах, релігійних поглядах та віруваннях. К., 1993. 414 с.
11. Бутенко О. Ідеї сімейного виховання в творчій спадщині просвітителів ХІІІ ст. Рідна школа. 2008. № 1. С. 74 – 75.
12. Васькович Г. Шкільництво в Україні (1905–1920 рр.). К.: Мандрівець, 1996. 360 с.
13. Вашуленко М. Педагогічна спадщина В. О. Сухомлинського – першоджерело формування українськомовної особистості дошкільників і молодших школярів. Початкова школа. 2013. № 9. С. 6-8.
14. Ващенко Г. Виховний ідеал. Полтава, 1994. 190 с.
15. Волкова Н.П. Педагогіка. – К.: Академія, 2001. – 576 с.
16. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник. – К.: Либідь, 1997. – 376 с.
17. Гришина Т.В. Освітня технологія як об'єкт методичної роботи. – Харків: Основа. – 2003. – 96 с.
18. Загвязинский В.И., Астаханов Р. Методология и методы психолого–педагогического исследования. – М.:Академия, 2001. – 208 с.
19. Зайченко І.В. Педагогіка. – Чернігів: Деснянська правда, 2003. – 528 с.
20. Кузьмінський А.І, Омеляненко В.Л. Педагогіка. – К.: Знання–Прес, 2003. – 418 с.
21. Кузьмінський А.І., Омеляненко В.Л. Педагогіка родинного виховання : навч. посіб. — К.: Знання, 2006. — 324 с.
22. Кузьмінський А.І., Омеляненко В.Л. Педагогіка у запитаннях і відповідях : навч. посіб. – К.: Знання, 2006. – 311 с.
23. Левківський М.В. Історія педагогіки. – К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 360 с.
24. Лозова В.І., Троцько Г.В. Теоретичні основи виховання і навчання. – Харків: ОВС, 2002. – 400 с.
25. Любар О.О. та ін. Історія української школи і педагогіки.–К. : Знання, 2006 . –447 с.
26. Мазуха Д.С., Опанасенко Н.І. Педагогіка. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 232 с.
27. Настільна книга класного керівника: Навч.-метод. посібник. Схвалено МОН /

Кузьмінський А.І., Омеляненко С.В. — К., 2012. — 262 с.

28. Омеляненко В.Л., Кузьмінський А.І., Вовк Л.П. Педагогіка: завдання і ситуації Практикум. –2-ге вид., випр. – К.: Знання-Прес, 2006. – 423 с.
29. Малафійк І. В. Дидактика. – К.: Кондор, 2005. – 398 с.
30. Медвідь Л.А. Історія національної освіти і педагогічної думки в Україні. – К.: Вікар, 2003. – 335 с.
31. Мойсеюк Н.Є. Педагогіка. –К.: Гранма, 1999. – 350 с.
32. Омеляненко, В. Л. Педагогіка: завдання і ситуації : практикум / В.Л. Омеляненко, А.І. Кузьмінський, Л.П. Вовк. - К. : Знання-Прес, 2006. - 423 с.
33. Омеляненко, В. Л. Теорія і методика виховання : навч. посібник / В.Л. Омеляненко, А.І. Кузьмінський. - К. : Знання, 2008. - 415 с.
34. Омеляненко С.В. Педагогіка: Тестові завдання : навч. посіб. – К. : Знання, 2008. – 391с.
35. Основи педагогічної ергономіки : навчальний посібник / Н.Д. Карапузова, Є.А. Зімниця, В.М. Помогайбо. – Київ :Академвидав, 2012. – 192 с. – (Серія "Альма-матер").
36. Педагогіка в запитаннях і відповідях: Навч. посіб. / Л.В. Кондрашова, О.А. Пермяков, Н.І. Зеленкова, Г.Ю. Лаврешина. – К.: Знання, 2006. – 252 с.
37. Педагогіка: Хрестоматія / Уклад.: А.І. Кузьмінський, В.Л. Омеляненко – 2-ге вид., стер. – К.: Знання-Прес, 2006. – 700 с.
38. Пермяков О.А., Морозов В.В. Педагогіка. – К.: Знання, 2006. – 171 с.
39. Сбруєва А.А. Порівняльна педагогіка. – Суми: Університетська книга, 2005. – 320 с.
40. Сидоренко В.К., Дмитренко П.В. Основи педагогічних досліджень. – К. : Зеніта, 2000. – 259 с.
41. Стельмахович В.Г. Українська народна педагогіка.–К.,1997. – 312 с.
42. Сучасні шкільні технології. У 2-х частинах. Частина 1 / Упорядники І. Рожнятовська, В. Зоц. – К.: Редакція загальнопедагогічних газет, 2004. – 128 с.
43. Фіцула М.М. Педагогіка. – К.: Академвидав, 2003. – 528 с.
44. Ягупов В.В. Педагогіка. – К.: Либідь, 2002. – 560 с.
45. Якса Н.В. Основи педагогічних знань. – К.: Знання, 2007. – 358 с.

Додаткові:

1. Загвязинский В.И., Астаханов Р. Методология и методы психолого-педагогического исследования. – М.:Академия, 2001. – 208 с.
2. Кузьмінський А.І., Омеляненко В.Л. Педагогіка у запитаннях і відповідях : навч. посіб. – К.: Знання, 2006. – 311 с.
3. Левківський М.В. Історія педагогіки. – К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 360 с.
4. Медвідь Л.А. Історія національної освіти і педагогічної думки в Україні. – К. : Вікар, 2003. – 335 с.
5. Настільна книга класного керівника: Навч.-метод. посібник. Схвалено МОН / Кузьмінський А.І., Омеляненко С.В. — К., 2012. — 262 с.
6. Омеляненко, В. Л. Педагогіка: завдання і ситуації : практикум / В.Л. Омеляненко, А.І. Кузьмінський, Л.П. Вовк. - К. : Знання-Прес, 2006. - 423 с.
7. Омеляненко С.В. Педагогіка: Тестові завдання : навч. посіб. – К. : Знання, 2008. – 391с.

8. Основи педагогічної ергономіки : навчальний посібник / Н.Д. Карапузова, Є.А. Зімниця, В.М. Помогайбо. – Київ : Академвидав, 2012. – 192 с. – (Серія "Альма-матер").
9. Педагогіка в запитаннях і відповідях: Навч. посіб. / Л.В. Кондрашова, О.А. Пермяков, Н.І. Зеленкова, Г.Ю. Лаврешина. – К.: Знання, 2006. – 252 с.
10. Педагогіка: Хрестоматія / Уклад.: А.І. Кузьмінський, В.Л. Омеляненко – 2-ге вид., стер. – К.: Знання–Прес, 2006. – 700 с.
11. Сидоренко В.К., Дмитренко П.В. Основи педагогічних досліджень. – К. : Зеніта, 2000. – 259 с.
12. Стельмахович В.Г. Українська народна педагогіка.–К.,1997. – 312 с.

Інформаційні ресурси

1. Академія педагогічних наук України - <http://www.apsu.org.ua>
2. Український центр оцінювання якості освіти. – www.testportal.gov.ua
3. Освітній портал "Освіта.UA". – <http://osvita.ua>
Освітня мережа України. – www.ednu.kiev.ua
4. Виховна робота в школі. – http://www.library.kherson.ua/teach/scool_07.htm
5. Відкритий урок: професійний журнал для вчителів. – <http://osvita.ua/school>
6. Для класного керівника. – <http://www.uroki.net/docklruk.htm>
7. Острів знань : Освітній шкільний інтернет-портал. – <http://ostriv.in.ua/>
8. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології Науковий журнал [Електронний ресурс] — Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/pednauk/
9. Учительский портал. – <http://www.uchportal.ru/>
10. Я – вихователь. – <http://vospitatel.at.ua>
11. Слово вчителя. – www.konserg.ucoz.ua
12. Портал «Діти України». – www.children.edu-ua.net
13. Наукове електронне фахове видання "Народна освіта" . – www.narodnaosvita.kiev.ua
14. Освітній портал " Педагогічна преса". – <http://pedpresa.ua>
15. "Гармонія сімейного життя". Сайт для старшокласників та старшокласниць. – <http://harmonia.okis.ru>
16. Безпека дітей в Інтернеті. – <http://onlandia.org.ua>
17. Освітній онлайн-журнал. – <http://educlub.com.ua>
18. Щоденник. Уа. – <http://shodennik.ua>
19. Українська педагогіка. – <http://ukped.com>
20. Уроки.нет. – <http://www.uroki.net>
21. Інформаційний портал "Знання". – <http://znannya.info>
22. Методичний портал. – <http://pedsovet.su>
23. Тестування і моніторинг в освіті. - <http://timo.com.ua>